

ASYLPOLITIKEN

Målet för EU:s asylpolitik är att erbjuda en lämplig status till alla tredjelandmedborgare som har behov av internationellt skydd och att se till att principen om "non-refoulement" följs. För detta ändamål strävar unionen efter att utveckla ett gemensamt europeiskt asylsystem.

RÄTTSLIG GRUND

- Artiklarna 67.2, 78 och 80 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).
- Artikel 18 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna.

MÅL

EU:s mål är att utveckla en gemensam politik för asyl, subsidiärt skydd och tillfälligt skydd i syfte att erbjuda en lämplig status till alla tredjelandmedborgare som behöver internationellt skydd och se till att principen om "non-refoulement" följs. Denna politik måste vara förenlig med Genèvekonventionen angående flyktingars rättsliga ställning av den 28 juli 1951 och dess protokoll av den 31 januari 1967. Varken i fördraget eller i stadgan ges någon definition av termerna "asyl" eller "flykting", men båda dokumenten hänvisar uttryckligen till Genèvekonventionen och dess protokoll.

RESULTAT

A. Amsterdam- och Nicefördragen

I och med Maastrichtfördraget från 1993 fördes det tidigare mellanstatliga samarbetet i asylfrågor in i EU:s institutionella ramar. Som den viktigaste aktören skulle rådet låta kommissionen medverka i sitt arbete och underrätta parlamentet om sina initiativ på asylområdet. Europeiska unionens domstol (domstolen) saknade behörighet i asylfrågor.

I och med Amsterdamfördraget från 1999 fick EU:s institutioner nya befogenheter att utarbeta lagstiftning på asylområdet enligt en särskild institutionell mekanism: en övergångsperiod på fem år med en delad initiativrätt mellan kommissionen och medlemsstaterna, och ett enhälligt beslut i rådet efter samråd med Europaparlamentet. Domstolen fick också behörighet i vissa specifika fall. I Amsterdamfördraget föreskrevs också att rådet efter denna inledande femårsperiod skulle kunna besluta att det vanliga medbeslutandeförfarandet skulle tillämpas och att det därefter skulle fatta sina beslut med kvalificerad majoritet. I slutet av 2004 fattade rådet beslut i frågan,

och medbeslutandeförfarandet (som numera går under benämningen "det ordinarie lagstiftningsförfarandet") har tillämpats sedan 2005.

I och med antagandet av Tammerforsprogrammet i oktober 1999 beslutade Europeiska rådet att det gemensamma europeiska systemet skulle genomföras i två etapper: antagandet av gemensamma miniminormer på kortare sikt skulle leda till ett gemensamt förfarande och en enhetlig status för dem som beviljas asyl som är giltig i hela unionen på längre sikt.

Detta ledde till den "första etappen" av det gemensamma europeiska asylsystemet (Ceas) för perioden 1999–2004, då man inrättade kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan (vilket ersatte den internationella/mellanstatliga Dublinkonventionen från 1990) samt databasen för jämförelse av asylsökandes fingeravtryck (Eurodac), där fingeravtrycksuppgifter lagras och jämförs. I Ceas fastställdes också gemensamma miniminormer som medlemsstaterna skulle följa i samband med mottagande av asylsökande, vilka kriterier som skulle vara uppfyllda för att internationellt skydd skulle beviljas och det beviljade skyddets natur samt förfaranden för beviljande och återkallande av flyktingstatus. Ytterligare lagstiftning behandlade tillfälligt skydd vid en massiv tillströmning.

I Haagprogrammet från november 2004 krävdes att den andra etappens instrument och åtgärder skulle antas senast i slutet av 2010. I detta framhölls EU:s ambition att gå längre än miniminormerna och utveckla ett enda asylförfarande med gemensamma garantier och en enhetlig status för dem som beviljats skydd. I den europeiska pakten för invandring och asyl från 2008 sköts denna tidsfrist upp till 2012.

B. Lissabonfördraget

Genom Lissabonfördraget, som trädde i kraft i december 2009, förändrades situationen på så sätt att åtgärderna på asylområdet omvandlades från att fastställa miniminormer till att skapa ett gemensamt system som inbegriper enhetlig status och enhetliga förfaranden.

Detta gemensamma system ska omfatta

- en enhetlig asylstatus,
- en enhetlig status för subsidiärt skydd,
- ett gemensamt system för tillfälligt skydd,
- gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla enhetlig asylstatus eller subsidiärt skydd,
- kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en ansökan om asyl,
- normer för mottagandevillkoren,
- partnerskap och samarbete med tredjeländer.

Sedan Lissabonfördraget föreskrivs även uttryckligen principen om solidaritet och rättvis ansvarsfördelning, även i fråga om ekonomiska bördor, mellan medlemsstaterna, enligt artikel 80 i EUF-fördraget. EU:s åtgärder på asylområdet bör vid behov innehålla lämpliga åtgärder för att se till att denna princip tillämpas.

Genom fördraget ändrades också beslutsgången avseende asylfrågor väsentligt, eftersom medbeslutandeförfarandet infördes som standardförfarande. Dessutom har den rättsliga tillsyn som utförs av domstolen väsentligen förbättrats. Numera kan alla domstolar i medlemsstaterna lämna in en begäran om förhandsavgörande och inte bara, som tidigare var fallet, de nationella sistainstansdomstolarna. Detta har gjort det möjligt för domstolen att utveckla en mer omfattande rättspraxis på asylområdet.

I Stockholmsprogrammet, som antogs av Europeiska rådet den 10 december 2009 för perioden 2010–2014, bekräftades "målet att upprätta ett gemensamt område för skydd och solidaritet grundat på ett gemensamt asylförfarande och en enhetlig status för dem som beviljats internationellt skydd". I programmet betonas i synnerhet behovet att främja verklig solidaritet med de medlemsstater som är utsatta för särskilt hårt tryck samt den centrala rollen för det nya Europeiska stödkontoret för asylfrågor (Easo).

Även om kommissionen hade lagt fram sina förslag för den andra etappen av Ceas så tidigt som 2008–2009 fortskred förhandlingarna långsamt. Därför antogs Ceas "andra etapp" efter ikraftträdandet av Lissabonfördraget, med en ändring av tonvikten från miniminormer till ett gemensamt asylförfarande på grundval av en enhetlig skyddsstatus.

C. De viktigaste befintliga rättsliga instrumenten och pågående reformarbete

Med undantag för det omarbetade [skyddsgrundsdirektivet](#), som trädde i kraft i januari 2012, trädde de andra omarbetade rättsakterna i kraft först i juli 2013 ([Eurodacförordningen](#), [Dublin III-förordningen](#), [direktivet om mottagningsvillkor](#) och [direktivet om asylförfaranden](#)), vilket innebar att deras försenade införlivande i mitten av juli 2015 inföll när migrationskrisen nådde sin kulmen. I juni 2014 fastställde Europeiska rådet [strategiska riktlinjer för lagstiftningsprogrammet och den operativa programplaneringen](#) på området med frihet, säkerhet och rättvisa (se artikel 68 i EUF-fördraget) för de kommande åren, på grundval av [kommissionens meddelande](#) från mars 2014 och de framsteg som uppnåtts inom Stockholmsprogrammet. Dessa riktlinjer betonar att ett fullständigt införlivande och faktiskt genomförande av Ceas är en absolut prioritet.

Mot bakgrund av migrationstrycket sedan 2014 offentliggjorde kommissionen i maj 2015 [den europeiska migrationsagendan](#) (se faktablad [4.2.3](#)), i vilken ett antal åtgärder föreslogs för att komma till rätta med detta tryck, inbegripet systemet med mottagningscentrum (hotspots) – som inrättades mellan Easo, Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (f.d. Frontex) och Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) – för att på plats samarbeta med medlemsstater i frontlinjen för att snabbt identifiera, registrera och ta fingeravtryck på anländande migranter. Systemet med mottagningscentrum var också avsett att bidra till genomförandet av omplaceringsmekanismerna för nödsituationer för totalt 160 000 personer i behov av internationellt skydd. Mekanismerna föreslogs av kommissionen för att bistå Italien och Grekland och antogs av rådet den [14](#) och [22](#) september 2015, efter samråd med Europaparlamentet. Rådets beslut upprätthölls senare i domstolens [avgörande](#) av den 6 september 2017. Det är meningen att omplacering ska användas som en mekanism för att i praktiken genomföra den princip om solidaritet och rättvis

ansvarsfördelning som fastställs i artikel 80 i EUF-fördraget. Omplaceringarna har dock blivit [färre än väntat](#) och har genomförts långsamt.

I den europeiska migrationsagendan anges också ytterligare etapper mot en reform av Ceas, vilka lades fram i två paket med lagstiftningsförslag i maj och juli 2016 och diskuterades mellan parlamentet och rådet under hela den valperiod som löpte ut i maj 2019, men någon rättsakt antogs aldrig, eftersom ärendena fastnade i rådet eller på grund av att specifika ärenden lades på is då sammankopplade ärenden hade blockerats. Lagstiftningsinitiativen syftar bland annat till att förbättra Ceas genom att föreslå direkt tillämpliga förordningar i stället för direktiv (med undantag för mottagningsvillkor, som även fortsättningsvis skulle omfattas av ett direktiv som därmed skulle behöva införlivas i nationell rätt). De omfattar följande:

- Åtgärder för att förenkla, förtydliga och förkorta [asylförfaranden](#), säkerställa gemensamma garantier för asylsökande och strängare regler mot missbruk, inbegripet en gemensam förteckning över säkra ursprungsländer, som ursprungligen föreslogs som en [separat förordning](#). Den 25 april 2018 antog utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (LIBE) sitt [betänkande](#).
- Vem som uppfyller kraven för internationellt skydd (se [skyddsgrundsdirektivet](#)), i syfte att åstadkomma ökad samstämmighet i fråga om andelen godkända ansökningar och typer av skydd, inbegripet mer restriktiva bestämmelser för att bestraffa sökandes sekundära förflyttningar och obligatoriska omprövningar av status, även för erkända flyktingar. Den 15 juni 2017 antog LIBE-utskottet sitt [betänkande](#).
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/33/EU av den 26 juni 2013 om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd (omarbetning) ([det omarbetade direktivet om mottagningsvillkor](#)) ersatte den första etappen i form av rådets direktiv 2003/9/EG om miniminormer för mottagande av asylsökande. Det omarbetade direktivet syftar till att säkerställa värdiga och mer harmoniserade normer för mottagningsvillkor såsom tillgång till bostad, mat, kläder, hälso- och sjukvård (inbegripet medicinsk och psykologisk vård), utbildning för minderåriga samt på vissa villkor tillgång till anställning. Den 13 juli 2016 lade kommissionen fram ett [lagstiftningsförslag](#) om reformen av det omarbetade direktivet om mottagningsvillkor. Den 25 april 2017 antog LIBE-utskottet ett [betänkande](#) om kommissionens lagstiftningsförslag.
- Reformen av [Dublinförordningen](#), som fastställer kriterier för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en ansökan om internationellt skydd (i princip det första inreslandet). I förslaget behålls de gällande kriterierna i Dublinsystemet, samtidigt som de kompletteras med en korrigerande tilldelningsmekanism för att hjälpa medlemsstater som utsätts för oproportionerligt starkt tryck. Den 19 oktober 2017 antog LIBE-utskottet sitt [betänkande](#).
- En revidering av [Eurodacdatabasen för fingeravtryck från asylsökande](#) för att utvidga den till personuppgifter om tredjelandsmedborgare som inte ansökt om internationellt skydd och som har befunnits vistas irreguljärt i EU, i syfte att göra det möjligt för brottsbekämpande myndigheter att få tillgång till databasen

och ta fingeravtryck på barn från sex års ålder för att underlätta spårning och familjeåterförening. Den 30 maj 2017 antog LIBE-utskottet sitt [betänkande](#).

- En omvandling av Easo från ett europeiskt stödkontor till en fullvärdig [asylbyrå](#), som skulle ansvara för att underlätta Ceas funktion, säkerställa enhetlighet i bedömningen av asylansökningar i hela EU och övervaka den operativa och tekniska tillämpningen av unionsrätten, bland annat genom att bistå medlemsstaterna i utbildningen av nationella experter. Den 8 december 2016 antog parlamentet sitt [betänkande](#) om förslaget, och i mitten av juni 2017 nåddes en bred preliminär överenskommelse med rådet. Den 12 september 2018 – samtidigt som den preliminära överenskommelsen från juni 2017 låg på is – antog kommissionen [ett ändrat förslag](#) till en förordning om Europeiska unionens asylbyrå och om upphävande av förordning (EU) nr 439/2010. Det ändrade förslaget innehåller vissa förtydliganden, i synnerhet i fråga om asylbyråns operativa uppgifter, och syftar till att anpassa vissa bestämmelser i den preliminära överenskommelsen om asylbyrån till det nya förslaget till förordning om den europeiska gräns- och kustbevakningen – Frontex (som lades fram på samma gång i september 2018), och att ytterligare stärka samarbetet mellan de två byråerna. LIBE-utskottet förkastade det ändrade förslaget den 10 december 2018 och insisterade på den preliminära överenskommelsen som den enda stabila grunden för byråns nya mandat.
- En [unionsram för vidarebosättning](#), som skulle tillhandahålla gemensamma regler inom EU om inresa och vistelse av tredjelandsmedborgare i behov av internationellt skydd, inbegripet ekonomiskt stöd till medlemsstaternas vidarebosättningsinsatser, som ett komplement till de nuvarande multilaterala och nationella ad hoc-programmen för vidarebosättning. Den 12 oktober 2017 antog LIBE-utskottet sitt [betänkande](#). En preliminär överenskommelse om de viktigaste inslagen i förordningen nåddes den 13 juni 2018 mellan parlamentet och rådet.
- Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta ([direktivet om tillfälligt skydd](#)) utarbetades som ett ramverk för att hantera en oväntad massiv tillströmning av fördrivna personer och ge dem omedelbart skydd. Syftet med detta direktiv är att minska skillnaderna mellan medlemsstaternas politik för mottagning och behandling av fördrivna personer i en situation av massiv tillströmning och att främja solidaritet mellan medlemsstaterna. Detta direktiv har dock aldrig tillämpats i praktiken trots ett flertal stora flyktingströmmar till EU sedan det utarbetades. Detta på grund av kravet på enhällighet vid beslut i rådet, de oklara villkoren och spänningar mellan medlemsstaterna i rådet i fråga om bördefördelningen.

Den 23 september 2020 utfärdade kommissionen [den nya pakten för migration och asyl](#) för att ge en nystart åt den avsomnade reformen av Ceas. Pakten syftar till en ny balans mellan ansvar och solidaritet. Kommissionen föreslår att asylförfarandet integreras i den övergripande migrationshanteringen och kopplas samman med en förhandskontroll och återvändande. Kommissionens förslag omfattar följande:

- Genom en ändring av sitt förslag till förordning om asylförfaranden från 2016: ett nytt gränsförfarande för att snabbt fastställa migranternas status vid ankomsten, vilket även omfattar ett gränsförfarande för återvändande ([ändrat förslag till förordning om asylförfaranden](#)).
- En screening före inresa som bör vara tillämplig på alla tredjelandsmedborgare som befinner sig vid den yttre gränsen utan att uppfylla inresevillkoren eller efter landsättning efter en sök- och räddningsinsats ([förslag till förordning om screening före inresa](#)).
- Genom sitt [förslag till förordning om asyl- och migrationshantering](#): en gemensam ram så att utmaningen med irreguljära inresor inte lämnas åt några få medlemsstater utan blir allas ansvar. Kommissionen föreslår vissa nyheter när det gäller fastställandet av ansvaret för en asylansökan, liksom en ny solidaritetsmekanism som fokuserar på omplacering (särskilt för den betydande andel migranter som landsätts efter sök- och räddningsinsatser till sjöss) och återvändandesponsoring. Kommissionen har därför dragit tillbaka sitt Dublinförslag från 2016, eftersom dess innehåll har inlemmats i förordningen om asyl- och migrationshantering.
- En [förordning om kris- och force majeure-situationer](#) för att hantera exceptionella situationer med massiv tillströmning av tredjelandsmedborgare som anländer irreguljärt, i syfte att ge medlemsstaterna flexibilitet att reagera i en krissituation och för att se till att solidaritetssystemet i förordningen om asyl- och migrationshantering anpassas till kristider. Kommissionen har därför dragit tillbaka sitt [förslag till omplaceringsmekanism vid kriser från 2015](#).
- Enligt [det ändrade förslaget till Eurodacförordning från 2016](#) ska förordningen uppgraderas till en EU-databas till stöd för den gemensamma ramen för asyl, vidarebosättning och irreguljär migration, inbegripet återvändandepolitiken, och vara fullt kompatibel med gränsförvaltningsdatabaser.

Dessutom föreslår kommissionen att man ska bygga vidare på de framsteg som redan gjorts i de återstående ärendena, och parlamentet och rådet uppmuntras att gå vidare så snart som möjligt, närmare bestämt med skyddsgrundsförordningen, direktivet om mottagningsvillkor, Europeiska unionens asylbyrå och unionsramen för vidarebosättning och inresa av humanitära skäl. Slutligen förordar kommissionen i sin [rekommendation om lagliga vägar till skydd i EU](#) att medlemsstaterna under 2021 genomför sina uppfyllda utfästelser om vidarebosättning från 2020. Vidare uppmanar den medlemsstaterna att införa och i större utsträckning utnyttja andra vägar för inresa av humanitära skäl, såsom familjeåterförening och ideella eller privata sponsorprogram, liksom kompletterande vägar kopplade till utbildning och arbete.

D. Den externa dimensionen

Den övergripande strategin för migration och rörlighet, som kommissionen antog 2011, är grundstommen för EU:s externa migrations- och asylpolitik. Den fastställer hur EU ska genomföra sina politiska dialoger och samarbeten med länder utanför EU, utifrån tydligt definierade prioriteringar, och är förankrad i EU:s övergripande yttre åtgärder, inbegripet utvecklingssamarbete. Dess främsta mål är att organisera den

lagliga migrationen bättre, att förhindra och bekämpa olaglig migration, att maximera migrationens och rörlighetens utvecklingseffekter samt främja internationellt skydd.

I mars 2016 nådde Europeiska rådet och Turkiet en överenskommelse som syftade till att minska strömmen av irreguljära migranter till Europa via Turkiet. Enligt [uttalandet från EU och Turkiet](#) ska alla nya irreguljära migranter och asylsökande som kommer från Turkiet till de grekiska öarna och vars asylansökningar förklarats otillåtliga återvända till Turkiet. För varje syrier som återvänder till Turkiet ska dessutom en annan vidarebosättas i EU, i utbyte mot ytterligare viseringslättnader för turkiska medborgare och en utbetalning på sex miljarder euro inom ramen för faciliteten för flyktingar i Turkiet, fram till slutet av 2018. Enligt kommissionens [lägesrapport om genomförandet av den europeiska migrationsagendan](#) från oktober 2019 har uttalandet fortsatt att spela en nyckelroll för en effektiv hantering av migrationsutmaningen i östra Medelhavsområdet. I rapporten betonas dock att Turkiet i dag står inför ett ökande migrationstryck, eftersom instabiliteten i den vidare regionen kvarstår, och EU:s bistånd ger ett avgörande stöd till människor i nöd genom de sex miljarder euro som slussas via faciliteten för flyktingar i Turkiet.

På global nivå antog FN:s generalförsamling i september 2016 enhälligt [New York-deklarationen om flyktingar och migranter](#), en banbrytande politisk förklaring som är inriktad på en förbättring av det internationella samfundets reaktioner på stora flykting- och migrantströmmar samt utdragna flyktingsituationer. Till följd av detta har två globala pakter antagits under 2018 – en för flyktingar och en för andra migranter. New York-deklarationen innehåller en omfattande åtgärdsram för flyktingar (Comprehensive Refugee Response Framework, CRRF), med specifika åtgärder för att minska trycket på värdländer, stärka flyktingars självständighet, öka tillgången till tredjelandslösningar och förbättra förhållandena i ursprungsländerna för att göra det möjligt för flyktingar att återvända under säkra och värdiga former. På grundval av dessa fyra huvudmål bekräftade FN:s generalförsamling den 17 december 2018 [den globala flyktingpakten](#).

E. Tillgängliga medel för asylpolitiken

Det viktigaste finansieringsinstrumentet i EU:s budget på asylområdet var Asyl-, migrations- och integrationsfonden ([Amif](#)). Amifs anslag för perioden 2014–2020 höjdes från 3,31 till 6,6 miljarder euro. För EU:s nästa långtidsbudget för perioden 2021–2027 har finansieringen inom ramen för den nya asyl-, migrations- och integrationsfonden återigen ökat till 9,9 miljarder euro, bland annat för att hantera migration, asyl och integration på ett effektivt och humant sätt, inbegripet ekonomiskt stöd till medlemsstaterna för solidaritet som visas genom vidarebosättning och omplacering. Medel anslås också genom EU:s andra finansieringsinstrument såsom Europeiska socialfonden (ESF, se faktablad [2.3.2](#)), fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (Fead, se faktablad [2.3.9](#)) och Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf, se faktablad [3.1.2](#)), och då främst för att stödja integreringen av flyktingar och migranter, även om den andel av anslagen som tilldelats dem inte redovisas separat i budgeten och därmed inte anges på ett tydligt sätt.

På liknande sätt har det ursprungliga anslaget till [Easo](#) (den framtida asylbyrån) för perioden 2014–2020 höjts från 109 till 456 miljoner euro. För att i framtiden vara redo

ge fullt operativt stöd till asylförfaranden har den nya fleråriga budgetramen en budget på 1,22 miljarder euro för perioden 2021–2027.

Utanför den fleråriga budgetramen – men inom ramen för EU:s budget – finns förvaltningsfonder för externa åtgärder, såsom följande:

- EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika (5 miljarder euro för dess ursprungliga femårsperiod), vars mandat förlängts till slutet av 2021, för att bistå länder i Afrika med migrationshantering och gränskontroll.
- EU:s regionala förvaltningsfond (som mobiliserat 2,2 miljarder euro sedan den inrättades 2014), som skapades som reaktion på krisen i Syrien och som också förlängts till slutet av 2021, då den ska tas över av EU:s framtida insats för krisen i Syrien inom ramen för den fleråriga budgetramen för 2021–2027.
- Faciliteten för flyktingar i Turkiet (vars båda delbetalningar på 3 miljarder euro för 2016–2017 respektive 3 miljarder euro för 2018–2019 fullt ut har anslagits och kontrakterats, och nära 4 miljarder euro har betalats ut via projekt som finansieras åtminstone fram till mitten av 2025). I juli 2020 enades EU om en utökning med 485 miljoner euro till humanitärt bistånd inom ramen för faciliteten för att göra det möjligt att förlänga de nuvarande programmen till slutet av 2021.

Slutligen har Europeiska utvecklingsfonden (EUF), som tidigare låg utanför EU-budgeten, integrerats i den fleråriga budgetramen för 2021–2027 under rubriken ”Grannländer och omvärlden” (98,4 miljarder euro för hela rubriken). Den är inriktad på fattigdomsutrotning och uppnåendet av Agenda 2030 för hållbar utveckling, men har i allt högre grad använts för att finansiera hanteringen av migrationsfrågor under de senaste åren.

EUROPAPARLAMENTETS ROLL

Europaparlamentet har alltid varit en stark förespråkare för ett gemensamt europeiskt asylsystem, i enlighet med unionens rättsliga åtaganden. Parlamentet har också krävt att den olagliga migrationen ska minska och att utsatta grupper ska skyddas.

Parlamentets [resolution av den 12 april 2016](#) om situationen i Medelhavet och behovet av ett helhetsgrepp på migration i EU ger en överblick över parlamentets viktigaste ståndpunkter och farhågor på asylområdet.

Parlamentet har begärt tillförlitliga och rättvisa förfaranden som genomförs på ett ändamålsenligt sätt och som grundar sig på principen om ”non-refoulement”. Det har även betonat att man måste förhindra en sänkning av skyddsnivån och kvaliteten på mottagandet och se till att man på ett mer rättvist sätt delar på den börda som drabbar de medlemsstater som ligger vid EU:s yttre gränser. Parlamentet har uppmanat medlemsstaterna att tillvarata befintliga möjligheter att utfärda humanitära visum, och det anser att personer som söker internationellt skydd bör kunna ansöka om ett europeiskt humanitärt visum direkt vid ett konsulat eller en ambassad, och kräver därför en ändring av unionens viseringskodex. Parlamentet anser att fler åtgärder krävs för att se till att det gemensamma europeiska asylsystemet blir helt enhetligt: det behövs en heltäckande bedömning av dess genomförande. Parlamentet har

konstaterat betydelsen av medlemsstaternas ömsesidiga erkännande av inte bara negativa, utan också positiva asylbeslut.

Parlamentet har också betonat att asylsökande bör tas i förvar endast i mycket tydligt definierade undantagsfall och att man måste ha rätt att överklaga sådana beslut i en domstol.

Under valperioden 2014–2019 utarbetade Europaparlamentet, i egenskap av medlagstiftare, en förhandlingsposition om alla lagstiftningsförslag för reformen av Ceas, som lades fram i två paket med lagstiftningsförslag i maj och juli 2016. Rådet har inte kunnat komma fram till en ståndpunkt för förhandlingar med parlamentet om bland annat omarbetningen av Dublinförordningen och förordningen om asyloffaranden, vilket överskuggat arbetet med de andra förslagen till reform av Ceas.

När det gäller förbindelser med tredjeländer inom ramen för den [övergripande strategin för migration och rörlighet](#) har parlamentet efterlyst en intensifiering av insatserna för kapacitetsuppbyggnad och vidarebosättningsverksamheten, som bör utföras tillsammans med tredjeländer som hyser stora flyktingbefolkningar. Parlamentet anser att samarbetet med tredjeländer måste inriktas på de bakomliggande orsakerna till irreguljära migrationsflöden till Europa.

Parlamentet kan också väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen. Detta verktyg har framgångsrikt använts (se [domstolens dom av den 6 maj 2008](#)) för att ogiltigförklara bestämmelserna om antagandet av den gemensamma förteckningen över tredjeländer som betraktas som säkra ursprungsländer och säkra tredjeländer i Europa enligt rådets direktiv 2005/85/EG.

Här kan du läsa mer om detta ämne:

- [Migration i Europa](#)
- [Migrationskrisen i Europa](#)
- [EU:s invandringspolitik](#)

Marion Schmid-Drüner
12/2020

